

Ramazanda Mukabele Geleneği

– M.Nihat Malkoç · 04 Eylül 2009

M.NİHAT MALKOÇ

Kur'an-ı Kerim insanlığa gönderilmiş evrensel bir mesajdır. Bu yüce kitapta insanlığın kurtuluş reçetesi yazılıdır. Manevî dünyamızın imar edilmesi bu gür sese kulak verilmesiyle mümkündür. Kur'an ahkâmına sırtınızı dönerseniz dünya sizin olsa bile mutlu olamazsınız.

Kur'an insanlığa iki cihan saadetini vaat ediyor. Bu, tecrübelerle sabit bir hakikattir. Kur'an'ın ipine sarılanlar hep kurtuluşa ermişlerdir. Onlar hiçbir zaman pişman olmamışlardır. "...(Ey Muhammed) Ayrıca bu Kitab'ı sana, her şey için bir açıklama, bir hidayet ve rehber kaynağı ve Müslümanlar için bir müjde olarak indirdik." (Nahl-89) ayeti de bize bu gerçekten haber veriyor. Kâinatın sahibi kurtuluş için açık adres veriyor kullarına...

Bizi yaratılış hakikatine götüren Kur'an iklimi, hasta kalplerin ilacıdır. Ona yaklaştıkta bahtiyar, ondan uzaklaştıkça da bedbaht olacağız. Bu gerçeği Resulullah Efendimiz "Kalbinde Kur'an-ı Kerim'den bir harf bulunmayan kimse harap bir ev gibidir." mübarek sözüyle ne kadar veciz bir ifadeyle dile getirmiştir. Kalplerin viran eve dönüşmesi ne büyük hüsrandır.

İnsanlık, zihninde kördüğüm olan her türlü soruya ancak Kur'an'da cevap bulabilir. Yeter ki ayetlere önyargıyla bakmasınlar. O mübarek emirlere teslim olursak karanlıklarda kaybolmayız. Onun güçlü ışığı önümüzü aydınlatır, yolların kavşağında bize kılavuz olur.

Ramazan mukabele ayıdır. Mukabelenin kelime anlamı "karşılık verme, karşılama, karşılık" olarak geçer sözlüklerde... Bir diğer anlamı da "karşılaştırma, karşılıklı okuma" demektir. Bu aynı zamanda dinî bir terimdir. Bu kelimenin terim anlamı "Camilerde Kur'an okunurken, hafızların da karşılık olarak ezbere Kur'an okumaları" olarak açıklanabilir.

Mukabele, özellikle ramazanda olmak üzere her gün bir cüz okuyarak Kur'an-ı Kerim'i hatmetme geleneğidir. Bilindiđi gibi yüce kitabımız Kur'an otuz cüzden oluşmaktadır. Her bir cüz de yirmi sayfadan ibarettir. Her gün bir cüz okununca ramazan bitiminde Kur'an da okunup bitmiş olacaktır. Böylece bütün ayetler ruhumuza işleyecektir. Onların hükmünü bir kez daha hatırlayacak ve hayatımıza ölçü olarak tatbik edeceğiz.

Mukabele geleneği İslam dünyasında 1400 yıldan beri devam etmektedir. Mukabele Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (sav), Cebrail (AS) ile Ramazan ayında karşılıklı Kur'an-ı Kerim okuması olarak bilinir; daha doğrusu böyle başlamıştır. Peygamber Efendimizin ömrünün son yıllarındaki

ramazanlarda Kur'an'ı iki kez hatmettiği rivayet olunur. Yani mukabele kuvvetli sünnetlerden biridir. Mukabele okuyanlar büyük sevaplara nail olurlar. Ellerinden düşürmedikleri Kur'an onlara yoldaş olur. Kalpleri huzurla dolar.

Malumdur ki Kur'an-ı Kerim, ramazan ayında nazil olmaya başlamıştır. Ramazanın kutsiyetinde bunun da büyük bir rolü vardır. On dört asırdır süren mukabele geleneğini devam ettirmek boynumuzun borcudur. Gelecek nesillere bu güzel geleneği mutlaka aktarmalıyız. Onların da Kur'an'ın feyiz ve bereketinden faydalanmalarını sağlamalıyız. Ailemizde Kur'an okumayı bilmeyenler varsa bu büyük bir eksikliklerdir. Bunun birinci sorumlusu ebeveynlerdir. Peygamberimiz "Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğretenlerdir" diyerek ilahî kelâmı öğretmenlerin ve öğrenenlerin önemini vurgulamıştır. Resulullah Efendimiz mukabele geleneğini devam ettirenlere şu manevî müjdeyi vermiştir: "Allah'ın kitabını okumak üzere Allah'ın mescitlerinden birinde bir araya gelenlerin, mutlaka üzerlerine huzur iner ve onları Allah'ın rahmeti kaplar. Melekler de onları kuşatır. Allah onları, kendi katındakilerle anar."

Ülkemizde hemen her camide mukabele okunuyor. Herkes bütün ilgisini ve dikkatini Kur'an üzerinde yoğunlaştırıyor. Bu gelenek sadece camilerde değil, evlerde de devam ettiriliyor. Özellikle hanımlar evlerde toplanarak mukabele yapıyorlar. Evler Kur'an nuruyla aydınlanıyor. Ramazan apayrı bir manevî havaya büründürülüyor. Evlere ve sofralara bereket giriyor. Ramazan, belli saatlerde aç kalma basitliğinden kurtarılarak ona şahsiyet ve ruh kazandırılıyor. Mukabelelerde dostluklar da pekiştiriliyor. İnsanlar ramazanın feyiz ve bereketini paylaşarak daha da çoğaltıyorlar. Rabbim onların ecrini artırsın. (Âmin)